

Borymskaya E. P.

Zhytomyr State Technological University

RISK OF INVESTMENT PROJECTS REALIZATION AND EVALUATION OF ITS REAL VALUE IN THE SYSTEM OF INTEGRATED CATALACTIC ACCOUNTSUPPORT OF ECONOMIC SECURITY OF ENTERPRISE

Summary

In the terms of the dynamic development of information processes in the economy the actual necessity is the development of the complex integrated accounting information system, that meets the company management strategy and the new management ideology of the neo-institutional investment process management. The problems of managing investment risks on the basis of the complex interaction of investment risk management and integrated catalactic accounting have been disclosed in the article.

Key words: investment projects, the methodology of an integrated catalactic system of accounting support of economic security of an enterprise, investment risk management.

УДК 330.522.4

Борісов О. Г.
Лупенко А. М.

Одеський інститут фінансів

Українського державного університету фінансів та міжнародної торгівлі

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ТА ОЦІНКИ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ

Досліджено теоретичні питання обліку виробничих запасів. Розкрито економічну сутність поняття «виробничі запаси». Розглянуто принципи, на яких базуються методи обліку виробничих запасів. Подано характеристику ефективності використання виробничих запасів.

Ключові слова: запаси, виробничі запаси, оцінка виробничих запасів, методи ведення обліку запасів, метод ФІФО, первинні документи.

Постановка проблеми. Важливою передумовою обліку виробничих запасів є їх оцінка, яка має вплив на визначення собівартості продукції. Особливої уваги дане питання набуває за сучасних умов господарювання, коли ринкові ціни на виробничі запаси постійно змінюються. Методика оцінки запасів є важливим інструментом організації ефективної фінансово-господарської діяльності підприємства і викликає значний практичний інтерес у зв'язку з потребою визначення реальної вартості запасів. Тому вибір методу оцінки запасів варто робити залежно від вимог користувачів бухгалтерської інформації.

Проблеми обліку і оцінки виробничих запасів в умовах ринкової економіки набувають особливої актуальності в зв'язку з потребою отримання точної і достовірної інформації. Система їх обліку, яка складалася роками, не задовольняє вимоги ринку, оскільки умови функціонування значно розширюють коло операцій, що проводяться з виробничими запасами. Для здійснення виробничо-господарської діяльності підприємствами всіх форм власності та галузей економіки використовуються виробничі запаси, які є найбільш важливою і значною частиною активів підприємства.

Аналіз останніх досліджень. Питання обліку запасів знайшли своє відображення в роботах таких вітчизняних науковців: Ф.Ф. Бутинця, В.В. Сопка, О.В. Бойко, М.І. Кучера, П.Г. Матвієнка, М.Ф. Огійчука, Р.Л. Хом'яка, В.І. Лемішевського, Л.К. Сукова. Разом з тим практичні аспекти обліку й оцінки запасів потребують подальших досліджень, що пов'язано з підвищенням ефективності їх використання.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Актуальною проблемою сьогодні є пошук і генерація нових ідей впровадження ін-

новаційних методів у керуванні матеріальними ресурсами й капіталами. Ключем у рішенні цієї проблеми може бути маркетинговий підхід маркетингова концепція.

У свій час ефективним рішенням став новий погляд на традиційну економічну формулу «виробництво – розподіл – обмін – споживання» що поставило на перше місце ринок і зокрема споживача. Сьогодні такий світогляд є синонімом ефективності і соціальної відповідальності в економіці; Специфічною ознакою діяльності промислових підприємств є те що вони обмежені в виборі постачальників тому що в більшості випадків ринок матеріальних ресурсів виявляється монопольним. Але навіть за таких умов залишається проблема вибору надійного та компетентного постачальника яка вирішується в декілька етапів.

Ціль статті. Головною ціллю цієї роботи являється аналіз сучасних методів ведення обліку виробничих запасів на підприємствах.

Виклад основного матеріалу. Запаси вміщують у собі значну частину активів підприємства, призначених для здійснення основної діяльності. У зв'язку з цим методи оцінки і обліку запасів суттєво впливають на Баланс і Звіт про фінансові результати, а також мають важливе значення для аналізу фінансового стану фірми та результатів проведених нею операцій.

Запас – один з найбільш дорогих активів більшості компаній становить до 40% від загального інвестованого капіталу, тому управління ним дозволяє знизити витрати підприємства, пов'язані з їхнім надлишком чи нестачею.

Виробничі запаси – це основна складова оборотних фондів підприємства, яка включає сировину, основні і допоміжні матеріали, паливо, покупні напівфабрикати та комплектуючі вироби, тару

і тарні матеріали, будівельні матеріали, запасні частини для ремонту основних фондів тощо.

Відповідно до п.4 П(С)БО 9 «Запаси» запаси – це активи, які:

- утримуються для подальшого продажу за умов звичайної господарської діяльності;
- перебувають у процесі виробництва з метою подальшого продажу продукту виробництва;
- утримуються для споживання при виробництві продукції, виконання робіт і наданні послуг, а також при керуванні підприємством [5].

Запаси визнаються активами, якщо:

- існує імовірність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди, пов'язані з їх використанням;

- їх вартість може бути достовірно визначена [2].

До складу виробничих запасів включають запасні частини, які складаються із окремих запасних частин для обладнання, транспортних засобів та призначені для проведення їх ремонту і не входять до складу основних засобів [9, с. 150].

Оцінка запасів відіграє значну роль при формуванні облікової політики підприємства. Важливу роль в оцінці запасів відіграє принцип обачності, який передбачає застосування в бухгалтерському обліку методів оцінки запасів, що повинні запобігати завищенню оцінки активів.

Дуже важливе значення має оцінка запасів при їх вибутті, оскільки саме тут виникають проблеми обрання варіанту, з урахуванням впливу оцінки на вартість продукції, що виготовляється, ціну готової продукції, попит споживачів і розмір прибутку, одержаного від реалізації продукції.

При відпуску запасів у виробництво, продажу та іншому вибутті, згідно з п.16 П(С)БО 9, їх оцінка здійснюється за одним з наступних методів:

- ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів;
- середньозваженої собівартості;
- собівартості перших за часом надходження запасів (ФІФО);
- нормативних затрат;
- ціни продажу [5].

Для всіх одиниць бухгалтерського обліку запасів, що мають однакове призначення та однакові умови використання, застосовується тільки один з наведених методів. Для запасів різного призначення можуть використовуватись одночасно різні методи оцінки.

Відповідна норма передбачена і п. 140.4 Податкового кодексу України, в якому значиться, що платник податку проводить оцінку вибуття запасів за методами, встановленими П(С)БО 9 [1].

Розглянемо детальніше кожний з перерахованих методів, зазначивши переваги та недоліки.

Зокрема, метод оцінки продаж рекомендується стандартом тільки на підприємстві роздрібною торгівлі, тоді як цей метод давно й широко використовувався також в практиці промислових підприємств для розрахунку фактичної собівартості відвантаженої продукції, тільки він мав назву «метод використання облікових цін», причому в якості облікової можна було використовувати планову собівартість одиниці продукції чи відпускну ціну.

Метод ідентифікованої собівартості передбачає особливе маркування кожної одиниці виробничих запасів, що дає змогу в будь-який момент часу визначити її собівартість, а також встановити дату використання кожної одиниці конкретного виду запасу, собівартість використаного запасу та вартість запасів, що залишилися у підприємства.

Даний метод доцільно використовувати на підприємствах: при невеликій номенклатурі запасів; у випадку виконання спецзамовлень і проектів; у тих випадках, коли одиниця запасу має унікальну характеристику і використовується підприємством в особливому порядку (дорогоцінні метали, дорогоцінне каміння та ін.) або коли запаси не можуть звичайним чином замінювати один одного [7, с. 22].

Позитивною характеристикою методу ідентифікованої собівартості є той факт, що це єдиний спосіб, при якому суміщаються фізичні і вартісні обороти виробничих запасів, тобто при використанні цього методу рух вартості запасів співпадає з їх фізичним рухом.

Метод ідентифікованої собівартості має ряд недоліків.

По-перше, можливість застосування цього методу обмежена по причині різноманітної номенклатури і великої кількості однакових запасів. Іншою небажаною рисою цього методу є можливість маніпулювання сумою прибутку, роблячи суб'єктивний вибір, який запас використати в певний період часу [7, с. 25].

Собівартість запасів, розрахована за методом середньозваженої собівартості, буде залежати від придбання запасів за вищою ціною наприкінці місяця. За рахунок питомої ваги дорогих запасів, придбаних наприкінці місяця, у загальній сумі запасів середньозважена ціна одиниці запасів буде вище, а відповідно, собівартість запасів, що вибули, збільшиться, що буде сприяти зниженню податку на прибуток. Цей метод не вимагає детального обліку руху за кожною одиницею запасів і найбільш часто використовується підприємствами [2].

Оцінка запасів за методом ФІФО базується на припущенні, що собівартість запасів, придбаних у першу чергу, повинна бути віднесена до запасів, що вибули у першу чергу.

Серед переваг методу ФІФО:

- метод може застосовуватися як при періодичній, так і при постійній системі обліку;
- метод ФІФО забезпечує майже повне співпадання руху вартості з фізичним рухом запасів;
- використання методу ФІФО максимально наближує вартість запасів до поточної ринкової вартості;
- метод послідовний та об'єктивний;
- метод запобігає можливостям маніпулювання сумою прибутку.

Недоліком застосування методу ФІФО є те, що в період інфляції він забезпечує наявність невиправдано завищеної суми прибутку. Це пояснюється тим, що при зростанні цін на запаси підприємство підвищує реалізаційну вартість продукції, не враховуючи, що вона була виготовлена з матеріалів, які були придбані до моменту росту цін [7, с. 27].

Метод оцінки за нормативними витратами базується на застосуванні норм витрат на виробництво одиниці продукції (робіт, послуг). Такі норми розраховуються з урахуванням нормальних рівнів використання запасів, праці, виробничих потужностей та діючих цін.

Оскільки на підприємстві облік запасів ведеться за фіксованими цінами, а відхилення від них – на окремому субрахунку, то оцінку запасів за нормативними затратами доцільно проводити шляхом обліку запасів за обліковими цінами з урахуванням відхилень від цих цін.

Підприємство має право одночасно застосовувати декілька методів оцінки, проте існує наступне обмеження: для всіх одиниць бухгалтерського

обліку запасів, що мають однакове призначення та однакові умови використання, застосовується виключно один з наведених методів. Тому на підприємстві може мати місце ситуація, коли в обліку підприємства різні запаси оцінюються по-різному, якщо є можливість підтвердити різницю в умовах їх використання.

Вибір методу оцінки є елементом облікової політики підприємства та не підлягає змінам без вагомих підстав.

Вважаємо, що розглянуті методи оцінки виробничих запасів представляють інтенсивні зусилля підприємств, направлені на пошук найбільш оптимального методу визначення собівартості використаних матеріалів [8, с. 19].

Без сумніву, не існує найкращого методу, який можна було б застосовувати у всіх ситуаціях, адже кожен метод має свої недоліки та переваги. Ефективність використання конкретного методу оцінки запасів залежить від сформованих на підприємстві договірних зв'язків з постачальниками, своєчасності і ритмічності забезпечення виробництва необхідними матеріалами та інших факторів, які впливають на показники діяльності суб'єкта господарювання.

Отже, вибір оптимального методу оцінки запасів в системі обліку сприяє збільшенню оборотних коштів, залученню інвестицій, що в підсумку дає можливість отримати більші прибутки та покращити фінансовий стан підприємства [6].

На наш погляд, ефективне управління виробничими запасами визначається зменшенням виробничих втрат через дефіцит матеріалів, прискоренням оборотності цього елемента оборотних коштів, зведенням до мінімуму надлишків запасів матеріалів, що збільшують вартість операцій і «заморожують» дефіцитні грошові кошти, зниженням ризику старіння й псування матеріалів, зниженням витрат на збереження виробничих запасів.

Виробничі запаси, як правило, містять у собі досить велику номенклатуру матеріалів. Правильна класифікація виробничих запасів має велике теоретичне й практичне значення: вона створює передумови для правильного визначення економічно обґрунтованого нормативу оборотних коштів у виробничих запасах. Відомо, що точність нормування повинна відповідати важливості матеріалу.

Аналізуючи в цілому діяльність деяких підприємств, можна виокремити наступні проблеми ведення обліку виробничих запасів:

- правильність організації обліку виробничих запасів на складах;
- низький рівень оперативності інформаційного забезпечення;
- управління виробничими запасами підприємств;
- невідповідний рівень контролю та оперативного регулювання процесів утворення запасів;
- обмеженість контролю використання виробничих запасів.

Вирішення цих проблем потребує оновлення системи отримання інформації про виробничі запаси, використання нетрадиційних для вітчизняної облікової практики підходів щодо ефективного їх використання та оптимізації результатів діяльності підприємства через застосування принципів і методів бухгалтерського обліку.

Вважаємо, що для вирішення цих проблем потрібно правильно організувати облік виробничих запасів на складах, що у свою чергу допоможе вирішити ряд інших проблем.

Для цього потрібно розвивати комп'ютерні технології в середовищі складського обліку, що значно покращить та удосконалив контроль за первинними документами з руху виробничих запасів [4, с. 66].

В цьому випадку всі прибутково-видаткові документи оброблятимуться щоденно або в міру їх надходження зі складів.

Для забезпечення інформації для потреб управління на виробництві важливе значення має розробка методики обліку наявності і руху запасів, яка б відповідала потребам підприємства і вимогам Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси».

Для забезпечення зберігання виробничих запасів, правильного приймання, зберігання й відпущення цінностей важливе значення має наявність на підприємстві в достатній кількості складських приміщень, оснащених ваговими і вимірювальними приладами, мірною тарою й іншими пристосуваннями. Необхідно також впроваджувати ефективні форми попереднього й поточного контролю за дотриманням норм запасів і витрати матеріальних ресурсів, приділяти більше уваги підвищенню вірогідності оперативного обліку руху напівфабрикатів, комплектуючих виробів, деталей і вузлів у виробництві. Дані бухгалтерського обліку повинні містити інформацію для знаходження резервів зниження собівартості продукції в частині раціонального використання матеріалів, зниження норм витрат, забезпечення належного зберігання [8, с. 19].

Важливим напрямком удосконалення організації оперативного й складського обліку запасів є раціоналізація форм документів, документообігу й всієї системи оформлення, реєстрації й обробки документів.

Вирішення вищепоставлених проблем потребує оновлення системи отримання інформації про виробничі запаси, використання нетрадиційних для вітчизняної облікової практики підходів щодо ефективного їх використання та оптимізації результатів діяльності підприємства через застосування принципів і методів бухгалтерського обліку.

Вважаємо, що для вирішення даних проблем потрібно правильно організувати облік виробничих запасів на складах, що у свою чергу допоможе вирішити ряд інших проблем.

Для цього потрібно розвивати комп'ютерні технології в середовищі складського обліку, що значно покращить та удосконалив контроль за первинними документами з руху виробничих запасів [4, с. 66].

В цьому випадку всі прибутково-видаткові документи оброблятимуться щоденно або в міру їх надходження зі складів.

Розмаїтість форм облікових документів, у тому числі лімітно-забірних карток, істотно ускладнює роботу з обліку матеріальних ресурсів на заводських складах виробничих підрозділів, у групах відділів матеріально-технічного постачання [3].

Вважаємо, що для раціонального управління запасами на українських підприємствах доцільно:

1. Впроваджувати нові прогресивні системи управління виробничими запасами.
2. Покращувати організацію постачання, в тому числі шляхом встановлення чітких договірних умов постачання, оптимального вибору постачальників, налагодженої роботи транспорту.
3. Правильно організувати інфраструктуру господарства, що передбачає раціональне використання запасів та контроль за їх витрачанням.

4. Вдосконалювати первинні документи з руху виробничих запасів.

5. Своєчасно списувати на витрати підприємства зіпсовані виробничі запаси, а якщо є винні особи то до них застосовувати штрафи, розмір яких має покривати завданий збиток.

Запаси є вагомою частиною активів підприємства, вони займають особливе місце у складі майна та домінуючі позиції у структурі витрат підприємств різних сфер діяльності при визначенні результатів господарської діяльності підприємства та при висвітленні інформації про його фінансовий стан. Рациональне управління запасами передбачає створення такого їх рівня, який би забезпечував безперервність виробничого процесу при мінімальних витратах на їх утримання.

Висновки і пропозиції. Важливе значення в системі внутрішньо-господарського обліку займає порядок оцінки запасів при їх вибутті, оскільки саме тут виникають проблеми обрання варіанту, з урахуванням впливу оцінки на вартість продукції, що виготовляється, ціну готової продукції, попит споживачів і розмір прибутку, одержаного від реалізації продукції.

У роботі розкрито сутність існуючих методів оцінки запасів при їх вибутті, показано основні недоліки та переваги різних методів. Доведено,

що ефективність використання конкретного методу оцінки запасів залежить від сформованих на підприємстві договірних зв'язків з постачальниками, своєчасності і ритмічності забезпечення виробництва необхідними матеріалами та інших факторів, які впливають на показники діяльності суб'єкта господарювання.

Вважаємо, що для раціонального управління запасами на українських підприємствах доцільно:

1. Впроваджувати нові прогресивні системи управління виробничими запасами.

2. Покращувати організацію постачання, в тому числі шляхом встановлення чітких договірних умов постачання, оптимального вибору постачальників, налагодженої роботи транспорту.

3. Правильно організувати інфраструктуру господарства, що передбачає раціональне використання запасів та контроль за їх витрачанням.

4. Вдосконалювати первинні документи з руху виробничих запасів.

5. Своєчасно списувати на витрати підприємства зіпсовані виробничі запаси, а якщо є винні особи, то до них застосовувати штрафи, розмір яких має покривати завданий збиток.

Перерахований комплекс заходів дозволить ефективніше управляти виробничими запасами, приділяючи належну увагу їх якійсь складовій.

Список літератури:

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р., №996-XIV від 16 липня 1999 року № 996-XIV (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
3. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. – Режим доступу : http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=293649.
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Баланс», затверджене Наказом Міністерства фінансів України № 87 від 31.03.99 р.[Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0391-99.
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси», затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 20 жовтня 1999 року № 246 [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>.
6. МСБО 2 «Запаси» [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_021.
7. Гуренко Т.О., Економічна сутність та оцінка запасів / Т. Гуренко / Бухгалтерія в сільському господарстві. – 2011. – № 2. – С. 22-27.
8. Омелянович М.В. Оцінка вибуття запасів: вивчаємо методи / М.В. Омелянович // Все про бухгалтерський облік. – 2011. – № 47. – С. 19.
9. Попович П.О. Аналіз формування та використання запасів підприємства // Економічний аналіз. – 2010. – № 5. – С. 150-153.

Борисов О. Г.

Лупенко А. М.

Одесский институт финансов

Украинского государственного университета финансов и международной торговли

ОСОБЕННОСТИ УЧЕТА И ОЦЕНКИ ПРОИЗВОДСТВЕННЫХ ЗАПАСОВ

Резюме

Исследованы теоретические вопросы учета производственных запасов. Раскрыта экономическая сущность понятия «производственные запасы». Рассмотрены принципы, на которых базируются методы учета производственных запасов. Дана характеристика эффективности использования производственных запасов.

Ключевые слова: запасы, производственные запасы, оценка производственных запасов, методы ведения учета запасов, метод ФИФО, первичные документы.

Borisov O. G.

Lupenko A. M.

Odessa Ukrainian State Institute

Finance University of Finance and International Trade

FEATURES AND ACCOUNTING ESTIMATES INVENTORIES

Summary

The theoretical question of inventory accounting. The economic essence of the concept of «inventory». The principles underlying the accounting methods of inventory. The characteristic effective use of inventory.

Key words: inventory, inventories, valuation of inventory, methods of inventory accounting, FIFO method, the original documents.

УДК 657.411.8

Василенко Н. К.

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

КЛАСИФІКАЦІЯ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ХЕДЖУВАННЯ

Розглянуто визначення, функції та класифікацію фінансових інструментів. Запропоновано класифікацію фінансових інструментів хеджування за видами діяльності: операційні, інвестиційні та фінансові інструменти хеджування.

Ключові слова: фінансові інструменти, похідні фінансові інструменти, хеджування, класифікація фінансових інструментів, функції фінансових інструментів.

Постановка проблеми. Наведена класифікація в П(С)БО 13 «Фінансові інструменти» [1] є аналогічною класифікації у МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» [2]. Однак, на наш погляд, визначення фінансових інструментів з метою обліку як «контрактів», а також класифікація їх є недосконалими.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Термін «фінансові інструменти» є досить поширеним особливо у фінансовій сфері. Теоретичні аспекти функціонування ринку фінансових інструментів досліджувалися у працях багатьох вітчизняних науковців, зокрема Бланка І.А., Примостки Л.О., Ходаківської В.П., В. Шелудько та ін. Однак залишається дискусійним питання тлумачення економічної сутності фінансових інструментів. Бланк І.А. [3] розглядає фінансові інструменти [financial instruments] як документи, що мають грошову вартість (або підтверджують рух грошових коштів), за допомогою яких здійснюються операції на фінансовому ринку. Автор [4] зазначає, що найважливішою ознакою фінансових інструментів є існування контрактного права або зобов'язання надати грошові кошти або обміняти на інший фінансовий актив.

Економічний словник [5] визначає фінансові інструменти як:

1) засоби, з допомогою яких діє фінансова сфера;

2) фінансові засоби, призначені для перерозподілу фінансових ресурсів (депозити, позики, цінні папери, страхові поліси тощо);

3) грошові документи;

4) об'єкти інвестування, що є різними видами фінансових зобов'язань (депозитні вклади, ощадні та інвестиційні сертифікати, акції, облигації тощо).

Сучасний економічний словник [6] розглядає фінансові інструменти як різні види ринкового продукту фінансової природи, цінні папери, грошові зобов'язання, валюта, ф'ючерси, опціони та ін.

Фінансові інструменти, за Ходаківською В.П.

[7], – це різноманітні фінансові документи, які обертаються на ринку, мають грошову вартість і за допомогою яких здійснюються операції на фінансовому ринку.

Автори [8] вважають, що фінансові інструменти є специфічними не речовими активами, які представляють законні вимоги власників цих активів на отримання певного, як правило, грошового доходу в майбутньому. За допомогою фінансових інструментів здійснюється спрямування фінансових ресурсів від тих, хто має їх надлишок, тобто від інвесторів, до тих, хто потребує інвестицій.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Як зазначає автор [9], у вітчизняній практиці операції з первинними фінансовими інструментами здебільшого є традиційними видами діяльності. Їм присвячена значна кількість спеціальної літератури та практичних рекомендацій. Облік цих фінансових інструментів здійснюється за загальними правилами. Для більшої частини їх розроблені відповідні П(С)БО («Дебіторська заборгованість», «Зобов'язання», «Фінансові інвестиції», «Звіт про власний капітал» та ін.).

Однак щодо операцій з похідними фінансовими інструментами, то тут значно проблемнішою є ситуація з обліку, аналізу та відображення їх в звітності. Це зумовлено насамперед з новизною даної категорії, тобто відсутністю практичного досвіду операцій з похідними фінансовими інструментами, недосконалість нормативного регулювання.

Метою статті є обґрунтування функцій фінансових інструментів хеджування та їх класифікації з метою обліку та ефективного управління економічними ресурсами підприємства.

Виклад основного матеріалу. Як зазначалося раніше, визначення фінансових інструментів з метою обліку як «контрактів» є недосконалими. Так, не кожен фінансовий інструмент є контрактом, наприклад, грошові кошти. Крім того, вважаємо